

SIGURNOST NA RADU I ZAŠTITA ZDRAVLJA RADNIKA OPĆE BOLNICE PULA

Svetlana Lukež, Goran Paić

Sigurnost na radu i zaštita radnika Opće bolnice Pula organizirana je i odvija se u tri segmenta: zaštite na radu, zaštite od požara i zaštite radnog i životnog okoliša.

PODRUČJE ZAŠTITE NA RADU

Služba zaštite na radu u Općoj bolnici Pula ustrojena je 2001. godine. Sukladno Zakonu o zaštiti na radu imenovan je Odbor zaštite na radu i uspostavljen Pravilnik o radu Odbora da bi se pristupilo izradi Procjene opasnosti kao temeljnog dokumenta na osnovu kojeg se primjenjuju pravila zaštite na radu u OB Pula kako bi se na najmanju moguću mjeru smanjile opasnosti i štetnosti prisutne u tehnološkim procesima Bolnice.

Na temelju snimke postojećeg stanja kroz Procjenu opasnosti definirani su:

- poslovi s posebnim uvjetima rada,
- obveze osposobljavanja radnika za rad na siguran način,
- obavještavanje radnika iz zaštite na radu,
- zaštita mladeži, žena i radnika umanjениh radnih sposobnosti,
- korištenje sredstava rada i osobnih zaštitnih sredstava te radni postupci,
- opasne radne tvari,
- ispitivanje radnog okoliša te strojeva i uređaja s povećanim opasnostima,
- zaštita od požara, evakuacija i spašavanje,
- pružanje prve pomoći i medicinska pomoć za slučaj ozljede na radu ili iznenadne bolesti radnika,
- zaštita nepušača, zabrana uzimanja alkohola i drugih sredstava ovisnosti, te je izrađen plan mjera koji se sustavno u poduzima u cilju poboljšanja zaštite na radu na području: Zaposlenik, Oprema, Organizacija i Okoliš.

Pravilnikom o zaštiti na radu iz 2004. godine u pisanom obliku utvrđena je organizacija provedbe zaštite na radu kao i prava, obveze i odgovornosti ovlaštenika i radnika u dijelu u kojem nisu utvrđeni Zakonom o zaštiti na radu i ostalim provedbenim propisima donesenim na temelju njega, kolektivnim ugovorom te ugovorom o radu.

Sastavni dio Pravilnika je:

- Upisnik poslova s posebnim uvjetima rada po djelatnostima i službama Bolnice,
- Upisnik osobnih zaštitnih sredstava,
- Plan i program osposobljavanja za rad na siguran način.

Na temelju Upisnika poslova s posebnim uvjetima rada izrađena je baza podataka za sve radnike Bolnice koji rade na takvim radnim mjestima te je zaključen ugovor s nadležnim liječnicima specijalistima medicine rada i Medicinskim fakultetom Rijeka radi praćenja zdravstvenog stanja i radne sposobnosti radnika koji su u tehnološkom procesu izloženi određenim opasnostima i štetnostima. Liječnički pregledi u medicini rada obavljaju se čitavo vrijeme kontinuirano, sukladno zakonskim propisima o rokovima takvih pregleda te se o tome vodi propisani očevidnik.

Za radnike s umanjениm radnim sposobnostima, radnike kod kojih postoji neposredna opasnost od nastanka invalidnosti i radnike koji su profesionalno nesposobni za rad vodi se počevši od 2005. godine poseban očevidnik s ciljem poduzimanja potrebnih mjera zaštite navedene kategorije radnika od daljnjeg oštećenja njihovog zdravlja i umanjivanja njihove radne sposobnosti.

Za zaštitu žena, trudnica i žena koje doje djecu 2005. godine donijeta je Odluka o poslovima na kojima ne mogu raditi.

Na temelju plana i programa osposobljavanja za rad na siguran način 2005. godine provedeno je osposobljavanje svih radnika Bolnice za rad na siguran način i početno gašenje požara. Osposobljavanje novoprimitljenih radnika i radnika koji se premještaju na druga radna mjesta vrši se od 2005. godine kontinuirano pri njihovom zapošljavanju odnosno premještaju na drugo radno mjesto.

Od 2003. godine, sukladno Zakonu zaštite od ionizirajućeg zračenja radnici koji rade u području ionizirajućeg zračenja kontinuirano se upućuju na dopunsko obrazovanje iz zaštite od ionizirajućeg zračenja pri Državnom zavodu za zaštitu od zračenja. Svi radnici koji rade u području ionizirajućeg zračenja uključeni su u sustav dozimetrije.

Vežano za zakonsku obvezu ispitivanja radnog okoliša te strojeva i uređaja s povećanim opasnostima izrađeni su odgovarajući očevidnici te se vrše propisana ispitivanja i to:

- učinkovitosti ventilacijskih sustava i mikroklimatskih parametara radnog okoliša,
- aerozagađenja u prostorima koji su definirani u Procjeni opasnosti,
- ispravnosti: dizala, kotlovnica, kompresora, strojeva u praonici i sterilizatora.

Temeljem Zakona o zaštiti od ionizirajućeg zračenja i prateće podzakonske regulative 2003. godine izvršeno je usklađivanje s novom zakonskom regulativom na tom području na način da je:

- ishodovana suglasnosti MZ za obavljanje djelatnosti s izvorima zračenja,
- izvršen upis u registar DZZZ svih radnika koji rade s izvorima ionizirajućeg zračenja i ispunjavaju propisane uvjete te svih prostora u kojima se obavlja rad s izvorima ionizirajućeg zračenja, a za koje je ovlaštena pravna osoba izdala mišljenje o udovoljavanju uvjetima zaštite,
- ishodovano odobrenje MZ za obavljanje djelatnosti s izvorima ionizirajućeg zračenja,
- donesen Pravilnik o provedbi mjera zaštite od ionizirajućih zračenja s programom osiguranja i održavanja kakvoće zaštite, planom mjera za sprječavanje i otklanjanje posljedica izvanrednog događaja i planom mjera zbrinjavanja radioaktivnog otpada koji nastaje tijekom obavljanja djelatnosti s radioaktivnim izvorima,
- imenovano Povjerenstvo za zaštitu od ionizirajućeg zračenja uz napomenu da je odgovorna osoba za zaštitu od ionizirajućeg zračenja imenovana već 1999. godine.

Sukladno predmetnoj zakonskoj regulativi godišnje se po ovlaštenoj pravnoj osobi vrše pregledi svih rendgenskih uređaja te se od Državnog zavoda za zaštitu od zračenja svake godine ishode dozvole za rad za svaki rendgenski uređaj posebno te dozvola za uporabu i uvoz otvorenih izvora zračenja.

Tijekom 2006. i 2007. godine izvršena je revizija Procjene opasnosti i napravljena je Procjena opasnosti za radna mjesta s računalom.

Sastavni dio revizije je novoizrađeni Upisnik osobnih zaštitnih sredstava za sva radna mjesta u Bolnici. O navedenom upisniku očitovali su se rukovoditelji Djelatnosti i Odbor zaštite na radu, a nakon očitovanja sindikata koji su preuzeli ulogu i ovlasti Radničkog vijeća slijedi usvajanje i realizacija predmetnog upisnika.

Analizom stanja u Reviziji 1. Procjene opasnosti konstatirano je "da je došlo do značajnog poboljšanja u sustavu zaštite, izvršena su potrebna osposobljavanja te je proveden veliki broj mjera iz postavljenog plana mjera u procjeni iz 2001. godine. Rezultat toga je da je stanje zaštite u području Zaposlenik i Okoliš značajno poboljšano (100%) uz visok postotak u područjima Oprema i Organizacija".

U Procjeni opasnosti za radna mjesta s računalom naveden je plan mjera koje je potrebno u narednom periodu poduzeti u cilju poboljšanja uvjeta rada na radnim mjestima gdje se rad na računalu obavlja više od 4 sata svakodnevno.

PODRUČJE ZAŠTITE OD POŽARA

Godine 2001. imenovana je odgovorna osoba za zaštitu od požara koja je sukladno zakonskoj regulativi s područja zaštite od požara položila stručni ispit u MUP RH te je donijet Pravilnik o zaštiti od požara Opće bolnice Pula. Na predmetnom području sustavno se provode propisane mjere zaštite koje se odnose na ispitivanja u zadanim rokovima:

- električnih i plinskih instalacija,
- gromobrana,
- uređaja za isključivanje napajanja električnom energijom u sili,
- vatrodojave,
- panične rasvjete,
- hidrantske mreže,
- vatrogasnih aparata.

Za sva ispitivanja vode se propisani očevidnici te se sustavno provode mjere vezane na održavanje ispravnosti navedenih instalacija i uređaja.

Tijekom 2003. godine obnovljena je vanjska i unutrašnja oprema hidrantskih ormarića na lokaciji A. Negri 6, a tijekom 2004. godine uređena je i djelomično obnovljena hidrantska oprema na lokaciji Zagrebačka 30.

Godine 2006. izvršena je zamjena radioaktivnih javljača požara s optičkim javljačima u zgradi Rendgena i Laboratorija, a u 2007. završeni su radovi na dovođenju u ispravno stanje sustava panične rasvjete i vatrodojave u zgradi Ginekologije.

Kontinuirano se prema izvješćima ovlaštenih servisa vrši zamjena dotrajalih i neispravnih aparata za gašenje požara.

PODRUČJE ZAŠTITE OKOLIŠA

U području zaštite okoliša sustavno se od 2001. godine provodi niz mjera s ciljem očuvanja radnog i životnog okoliša od mogućih zagađenja.

U listopadu 2001. godine donesen je Operativni plan za provedbu mjera u slučajevima izvanrednog i iznenadnog zagađenja podzemnih i površinskih voda, a nadopunjen je 2006. godine shemom postupka u slučaju akcidenta.

Bolnica ima ishodovane vodopravne dozvole za ispuštanje otpadnih voda te na određenim ispustima sukladno vodopravnim dozvolama Zavod za zaštitu zdravlja vrši uzorkovanje i ispitivanje otpadnih voda četiri puta godišnje. Zakonska obveza je obnavljanje vodopravnih dozvola u rokovima prije isteka njihovih valjanosti.

Vezano na Zakon o otpadu i prateću regulativu izrađen je:

- Plan zbrinjavanja medicinskog otpada – travanj 2001. godine,
- Katalog infektivnog otpada,
- Plan gospodarenja otpadom – siječanj 2005. godine.

Ustrojeni su očevidnici svih vrsta otpada, a podaci se godišnje dostavljaju nadležnom županijskom uredu.

Zbrinjavanje infektivnog otpada obavlja se sustavno od 2003. godine putem ovlaštene pravne osobe za zbrinjavanje te vrste otpada.

Farmaceutski, kemijski i patološki otpad te ostale vrste otpada zbrinjavaju se sukladno zakonskoj regulativi.

Redovito se vrše mjerenja emisija u zrak iz stacionarnih izvora (1999, 2002, 2004. i 2007. godine)

Godišnje se od 1997. izrađuje katalog emisija u okoliš te dostavlja nadležnom županijskom uredu.

Temeljem zakona o zaštiti okoliša 2003. godine izrađen je Operativni plan intervencija u zaštiti okoliša.

ZAKLJUČAK

Zaštita na radu, zaštita od požara i zaštita radnog, a time i životnog okoliša je integralni dio procesa rada i može se uspješno ostvariti jedino kontinuiranim djelovanjem

svih sudionika u procesu rada, počevši od poslodavca, njegovih ovlaštenika, stručnjaka zaštite na radu do povjerenika radnika i samih radnika uz nezaobilaznu suradnju specijalista medicine rada i nadležnih inspekcija.

Osnovni ciljevi zaštite na radu su:

- spoznavanje i smanjivanje na najmanju moguću mjeru fizičkih i psihičkih napora radnika i
- maksimalno smanjivanje rizika od nastanka ozljeda na radu.

U tu svrhu posloводство je Bolnice kroz Službu zaštite na radu i institut ovlaštenika ravnatelja za zaštitu na radu postavilo sustav trajnog nadzora nad pridržavanjem zadatih ciljeva zaštite na radu te kontinuirano ulaže znatna materijalna sredstva u stalno poboljšanje uvjeta rada.